

Број/Број: 06/3-50-1-76-19-2/11

Сарајево/Sarajevo, 03.03.2011.

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Одбора за жалбе грађана
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
за период јануар – децембар 2010. године

фебруар 2011. године

На основу члана 19. став (1) тачка д) Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број: 36/08) и члана 5. став (1) тачка ф) Пословника о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ” број: 84/09), Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине је, на својој 19. сједници, одржаној 27.01.2011. године и 20. сједници, одржаној 22.02.2011. године, усвојио и Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине подноси сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

**о раду Одбора за жалбе грађана Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине
за период од 01.01.2010. године до 31.12.2010. године**

ГЛАВА I - УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Одјељак А. Оснивање Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Одбор за жалбе грађана) основан је у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине, као тијело Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Одбор за жалбе грађана има седам чланова који се бирају на мандат од четири године, а чине га грађани који нису запослени у полицијским тијелима и имају углед у друштву и који су представници свих конститутивних народа у Босни и Херцеговини.

Парламентарна скупштина БиХ је, на 58. сједници Представничког дома одржаној 22. 07.2009. године, те на 33. сједници Дома народа одржаној 23.07.2009. године, донијела *Одлуку о именовану чланова Одбора за жалбе грађана као независног тијела полицијске структуре Босне и Херцеговине* (“Службени гласник БиХ”, број 59/09).

У Одбор за жалбе грађана именовани су:

- Мате Милетић – предсједник;
- Амела Башић – први замјеник предсједника;

- Борислав Радић – други замјеник предсједника;
- Ермин Пешто – члан;
- Маријан Милићевић – члан;
- Хамида Карчић – члан; и
- Даница Берић – члан.

Одјељак Б. Надлежности Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана је, у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ и Пословником о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине, надлежан за:

- примање, евидентирање, процјењивање и просљеђивање жалби на поступање полицијских службеника у Босни и Херцеговини, као и њихово упућивање надлежним полицијским тијелима;
- континуирано праћење у којој се фази налази предмет;
- иницирање одговарајућег поступка против подносиоца жалбе у случају лажне или тенденциозне жалбе;
- вођење свих одговарајућих евиденција и база података о жалбама грађана против полицијских службеника Босне и Херцеговине, резултатима истраге и другим факторима на основу којих је покренут дисциплински или кривични поступак;
- давање свих информација подносиоцу жалбе у вези са његовом жалбом;
- информисање Парламентарне скупштине БиХ о свом раду, те обављање осталих послова прописаних Законом.

ГЛАВА II - СЈЕДНИЦЕ ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА

Одјељак Ц. Рад и активности Одбора за жалбе грађана

У периоду од 01.01. до 31.12.2010. године Одбор за жалбе грађана одржао је 13 сједница те, у извјештајном периоду, запримио укупно 49 представки грађана на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту. Треба истаћи да је од 01.03.2010. године Одбор за жалбе грађана почео запримати и разматрати представке грађана с обзиром да су их полицијске агенције од тог дана почеле достављати Одбору за жалбе грађана на надлежно поступање.

Од наведеног броја, 31 представка се односила на рад Граничне полиције БиХ, а 13 на рад Државне агенције за истраге и заштиту. Одбор за жалбе грађана огласио се ненадлежним за пет представки, које су му достављене директно од грађана.

Представке су се, углавном, односиле на непрофесионално понашање припадника полицијских агенција, док се конкретно њих пет односило на давање и примања мита, једна представка на клевету, а једна на учествовање у организованом криминалу. Највише представки односило се на поступање полицијских службеника на Међународном граничном прелазу Дољани.

Од укупног броја представки, у извјештајном периоду чланови Одбора гласали су за потврђивање 48 достављених извјештаја надлежних полицијских агенција као и о предузетим активностима у вези са представкама.

Одјељак Д. Начин рада и одлучивања чланова Одбора за жалбе грађана

Представке упућене на рад полицијских службеника већином се достављају директно Одбору за жалбе грађана путем одјељења за унутрашњу контролу надлежне полицијске агенције. Мањи број представки Одбору за жалбе доставили су директно грађани.

Након зајимања, представка се доставља члановима Одбора за жалбе грађана ради упознавања са њеним садржајем, у складу са чланом 12. (Пријем и поступање са примљеним жалбама грађана) Пословника о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине.

У сваком конкретном предмету одређује се извјестилац који има обавезу да на сједници укратко изложи садржај представке, образложи радње које су предузете по представци, те предложи одговарајуће закључке. С тим у вези, један број чланова Одбора за жалбе грађана одређен је да обрађује и прати представке које доставља Гранична полиција БиХ, док други дио чланова Одбора за жалбе грађана прати представке које доставља Државна агенција за истраге и заштиту.

Након сједнице извјестилац у сваком конкретном случају сачињава коначан извјештај који садржи: кратак опис представке, активности предузете у току поступка рјешавања

представке, податке о свим предоченим доказима, и евентуалним запажањима извјестиоца и коначан закључак.

Потребно је напоменути и да свакој сједници Одбора за жалбе грађана присуствују овлашћени полицијски службеници Граничне полиције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту. Иако свака полицијска агенција самостално одлучује и рјешава по жалбама грађана у складу са својим законским овлашћењима и на основу процедура које су та тијела регулисала подзаконским и интерним актима, а чије је усаглашавање са прописаним надлежностима Одбора за жалбе грађана у процедури, присуство наведених представника Граничне полиције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту има за циљ и сврху појашњавање околности у вези са сваком конкретном жалбом, те упознавање са током урађених радњи и активности по жалби, као и евентуално појашњавање разлога за предузимање односно непредузимање радњи у сваком конкретном случају.

Одјељак Е. Активности на терену Одбора за жалбе грађана

С циљем унапређења свог рада, а поводом разматрања представки грађана на рад припадника Граничне полиције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту, Одбор за жалбе грађана је на својој 14. сједници, одржаној 31. 08. 2010. године, одлучио да је неопходно уприличити посјету свим међународним граничним прелазима у Босни и Херцеговини и теренским канцеларијама Граничне полиције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту. Основни разлог посјете међународним граничним прелазима и теренским канцеларијама наведених полицијских агенција јесте упознавање припадника полицијских агенција Босне и Херцеговине са надлежностима и радом Одбора за жалбе грађана, али и стицање увида у стање на терену, те упознавање са условима рада, евентуалним проблемима и потешкоћама са којима се сусрећу запослени у Граничној полицији БиХ и Државној агенцији за истраге и заштиту.

У складу с наведеним, 22. 09. 2010. године, Одбор за жалбе грађана посјетио је Теренску канцеларију Граничне полиције БиХ у Грудама и Међународни гранични прелаз Дољани. Приликом обје посјете, службеницима Граничне полиције БиХ представљен је рад Одбора за жалбе грађана, у смислу надлежности, права и дужности које су утврђене Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре у Босни и Херцеговини и Пословником о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника Босне и Херцеговине. Посјета је искоришћена и за предају

промотивног материјала, летака и плаката, како би били истакнути на видним мјестима и доступни грађанима, с циљем њиховог упознавања са радом Одбора за жалбе грађана.

Такође, посјета Теренској канцеларији Граничне полиције БиХ у Грудима и Међународном граничном прелазу Дољани искоришћена је и да се чланови Одбора за жалбе грађана упознају са основним проблемима у раду припадника ове агенције.

Већина утврђених проблема односи се на:

- неизграђену инфраструктуру на појединим граничним прелазима, те лоше услове рада полицијских службеника, што, када се узме у обзир велика фреквенција возила на одређеним граничним прелазима, може бити и главни узрок већем броју представки грађана на рад припадника Граничне полиције БиХ;
- нефункционисање видео надзора на појединим граничним прелазима, што може утицати на утврђивање свих околности које се наводе у представкама грађана;
- непостојање довољно адекватних података о лицима која би могла потврдити наводе из представке. Ово утиче на сам ток рјешавања представке, у смислу да у већини случајева одјељења за унутрашњу контролу полицијских агенција свој коначан извјештај о представци заснивају на основу изјава које дају полицијски службеници, али не и свједоци које наведу грађани;
- непознавање енглеског језика је често узрок неспоразума између грађана и полицијских службеника;
- неусклађеност, односно недовољна усклађеност интерних прописа и процедура о поступању по заprimљеним приговорима грађана на рад полицијских службеника Босне и Херцеговине са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине и Пословником о раду Одбора за жалбе грађана на поступање полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине.

Одјељак Ф. Објективне потешкоће у раду Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана се у свом раду, у периоду од 01.01.2010. године до 31.12.2010. године, сусрео са одређеним објективним потешкоћама, које као такве нису проузроковале значајније проблеме у раду због изузетног ангажовања чланова Одбора за жалбе грађана, али уколико се уочени недостаци не отклоне у наредном периоду, могли би знатно утицати на квалитет рада овог тијела Парламентарне скупштине БиХ.

Објективне потешкоће у раду Одбора за жалбе грађана у извјештајном периоду биле су:

- непостојање одговарајућег радног простора до мјесеца октобра 2010. године;
- неодговарајућа техничка опремљеност;
- недостатак финансијских средстава које је Парламентарна скупштина била дужна да обезбједи како би се спровеле активности Одбора за жалбе грађана наведене у Плану рада Одбора за жалбе грађана за 2010. годину. Недостатак средстава лоше се одразио на покушаје промоције рада Одбора за жалбе грађана, немогућност реализације теренских активности Одбора за жалбе грађана при чему се првенствено истичу посјете граничним прелазима између Босне и Херцеговине и сусједних држава. Овдје напомињемо да је трошкове посјете Теренској канцеларији Груде и Међународном граничном прелазу Дољани у потпуности подржала Гранична полиција БиХ.

Одјељак Г. Сарадња Одбора за жалбе грађана са представницима полицијских агенција БиХ

Имајући у виду да је Одбор за жалбе грађана новоформирано тијело Парламентарне скупштине БиХ и тијело које је, по својим надлежностима, такође релативно ново, боља промоција надлежности и рада овог парламентарног тијела је неопходна.

С циљем ближег упознавања, прије свега, представника полицијских агенција са надлежностима које су Одбору за жалбе грађана повјерене Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре, тако и Пословником о раду Одбора за жалбе грађана на поступање полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине, чланови Одбора за жалбе грађана оцијенили су неопходним да одрже састанке са представницима Државне агенције за истраге и заштиту и Граничне

полиције БиХ. Тако су у два наврата, 02. 03. 2010. године и 17. 06. 2010. године, одржани састанци са представницима поменутих полицијских агенција.

Тема одржаних састанка била је унапређење сарадње Одбора за жалбе грађана са Државном агенцијом за истраге и заштиту и Граничном полицијом БиХ у погледу рјешавања жалби грађана на рад полицијских службеника Босне и Херцеговине. На састанцима се, такође, разговарало о начинима и методама међусобне сарадње, начину обавјештавања и достављања приговора грађана на рад полицијских службеника Босне и Херцеговине, те начину упознавања грађана са надлежностима и овлашћењима Одбора за жалбе грађана. Састанци су резултирали усвајањем закључака којима су Државна агенција за истраге и заштиту и Гранична полиција БиХ преузеле обавезу да без одгађања достављају све врсте приговора грађана на рад полицијских службеника Босне и Херцеговине одмах по њиховом зајимању, почев од 01.03.2010. године, док су о представкама за примљеним у прва три мјесеца 2010. године биле дужне да доставе извјештај.

Такође, потребно је споменути и добру сарадњу коју је Одбор за жалбе грађана остварио са Полицијском мисијом Европске уније у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: ЕУПМ). Представници ЕУПМ-а редовно су присуствовали сједницама и пратили све активности Одбора за жалбе грађана, те члановима настојали пружити сву помоћ која се показала неопходном. Имајући на уму да је Одбор за жалбе грађана тијело које је недавно успостављено и које тек треба да заживи у свом пуном капацитету у Босни и Херцеговини, представници ЕУПМ-а организовали су дводневни семинар за чланове Одбора за жалбе грађана о теми: “Искуства у раду одбора за жалбе грађана у Великој Британији, Холандији и Белгији“. На семинару, одржаном у сједишту ЕУПМ-а у Сарајеву, представници одбора за жалбе грађана Велике Британије, Холандије и Белгије презентовали су искуства својих земаља, добру праксу, те начине и методе рада тијела која штите права грађана у њиховим земљама. Такође, чланови Одбора за жалбе грађана упознали су госте из иностранства и са својим надлежностима, начинима и методама рада.

ГЛАВА III - ПРОМОЦИЈА РАДА ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА

Сматрајући неопходним да грађани Босне и Херцеговине у што краћем периоду дођу до сазнања о постојању Одбора за жалбе грађана као тијела Парламентарне скупштине БиХ успостављеног првенствено ради заштите њихових права, Одбор за жалбе грађана је од самог успостављања покренуо низ активности на промоцији свог рада.

Како се недостатак финансијских средстава показао као главна препрека за спровођење и ове активности, Одбор за жалбе грађана обратио се УСАИД Програму подршке парламенту. Обезбијеђена су средства за израду промотивних летака Одбора за жалбе грађана, а нешто касније и плаката на којима су наведени основни подаци о надлежностима и раду Одбора за жалбе грађана, те су истакнути и сви потребни подаци за контакт.

Промотивни материјали достављени су у све општине у Сарајеву, Бањалуци, Билећи, Ливну и Мостару, те у сједишта Граничне полиције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту који су, затим, имали обавезу да их доставе на све граничне прелазе између Босне и Херцеговине и других држава, односно да их истакну на видним мјеста како би били доступни грађанима. Одређени број промотивног материјала чланови Одбора за жалбе грађана доставили су, приликом посјете, Теренској канцеларији Груде и на Међународни гранични прелаз Дољани.

За остале промотивне активности Одбору за жалбе грађана нису обезбијеђена новчана средства.

ГЛАВА IV - ПРЕПОРУКЕ И ЗАКЉУЧЦИ

Одбор за жалбе грађана предлаже Парламентарној скупштини БиХ да усвоји Извјештај о раду Одбора за жалбе грађана за период 01.01.2010 – 31.12.2010. године, са сљедећим закључцима:

1. Задужује се Секретаријат Заједничке службе Парламентарне скупштине БиХ да у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине обезбиједи материјално-техничке и финансијске претпоставке за реализацију планираних активности Одбора.
2. Задужују се полицијска тијела (Државна агенција за истраге и заштиту - СИПА, Гранична полиција БиХ и Дирекција за координацију полицијских агенција у БиХ) да без одгађања, а најкасније у року од три мјесеца од дана усвајања

закључака, ускладе своје интерне акте са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине и Пословником о раду Одбора за жалбе грађана.

ПРЕДСЈЕДНИК
ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА
Мате Милетић